ARGIEF
NED. HERV.
KERK

3. *Het teken des Kruises* door *Wilson Barret*, vertaald door H. I. S. Kuyper. Een verhaal uit de tijd van Nero. In dit boek wordt ons beschreven de strijd en het lijden der christenen in Rome, welk een geloofsmoed, welk een heldhaftige standvastigheid, welk een liefdevolle opoffering wordt ons getekend.

Beide boeken zijn zeer lezenswaard. Och of men ook in Zuid Afrika wilde lezen, tot vorming van karakter en tot opwekking van zelfopoffering. Het zijn boeken voor onze tijd, ook voor Zuid Afrika.

4. *Pine Bonnema's Vertellingen.*—Een uitstekend boekje voor kinderen uit Christelike gezinnen. De vertellingen zijn eenvoudig, waar onderhoudend, christelik. Het boekje zou een goed Kerstpresentje zijn geweest.

Al deze boeken zijn uitgegeven door *D. A. Daamen*, te 's-Gravenhage, die atlijd zorgt voor een goede druk op zwaar papier. Ze zien er dan ook keurig uit. Ze zijn ingenaaid en ook keurig gebonden te krijgen.

Ook geeft de heer Daamen, een guldens-editie uit, zodat de boeken zeer goedkoop zijn. Een boek van 232 bladzij klein 8o. formaat, duidelike letter en zwaar papier is spot goedkoop, waar ook de inhoud zo goed is.

Al deze boeken zijn ook bij de heer A. H. Koomans, Potchefstroom, verkrijgbaar. v. B.

INGEZONDEN.

Krugersdorp, 23-12-'14.

Den WelEerwaarde
Ds. Jac. Van Belkum.

Waarde Redakteur,

Ik hoop dat gij mij zult verschonen u nogmaals lastig te vallen, daar er steeds twee stukken bij u voor „De Hervormer" zijn, en ik nog niet tevreden schijn, maar deze is een zaak die al zo lang bij mij brandt, dat ik het niet meer kan uithouden, en vraag u als u het goed vind, hiervan iets te plaatsen niet op mijn naam te doen, gij kunt maar zeggen, dat gij zijt gevraagd.

Er wordt tog in de laatste tijd zoveel over de zendinge gesproken en geschreven, dat ik tot de overtuiging kom, dat er toch wel een zending geest zij sommigen der gemeenteleden ontstaat, en hoewel de kerk niet wil zending werk doen, of er dan niet door de gewillige leden kan begonnen worden, en wij dan een Kommissie vormen om, al was het dan maar met één werker te beginnen, er is een heerlik veld in de Soudan open, en ik meen wij kunnen ook een werker daar hebben, want ik verlanfg, dat er tog ook al was het dan niet door de kerk, dan toch door haar leden een lichtje in de duisternis kan aangestoken worden.

Ik schaam mij en word hardtzeer als ik zie hoe dat sommigen onzer leden over de zending spreken en schrijvên, en dan willen zij nog voorgeven, dat zij de Heer liefhebben, 1 Joh. 4 : 20. Ik wordt jaloers als ik zie hoe dathet evangelie door anderen uitgebreid wordt en ons Kerk zit stil en wil niet. Wat zegt de Heer tot de schapen aan de rechterzijde, en tot de bokken aan de linkerzijde? Is er iemand wiens geweten hem aanklaagt, dank God en sta op, en doen; is er iemand die zich ergert, zit stil en vraagt God in de Binnenkamer, Heer leidt mij in uw waarheid.

Mijnheer, mijn gemoed wordt te vol en er is geen ruimte, als u het mij wilt vergunnen hoop ik later op dit punt terug te komen, vooreerst Is er iemand om aan te sluiten om een Kommissie te vormen, die vervoege zich in geschrift tot de Redakteur van de „Hervormer".

U dankende en moge de Heer zijn zegen hierop geven. ZENDINGVRIEND.

VERSLAG VAN DE ALG KASSIER OVER DECEMBER 1914.

Ontvangsten.			Uitgaven.	
Saldo		£574 2 8	Algem. Fonds :	
Weduwfonds Bijdragen :			Bankkosten	£ 1 0
Gem. Volksrust	£ 19 6		Saldo...	585 13 2
Interest :				
C. A. v. d. Plas... ...	6 0 0			
S. Hugo...	4 7 6			
		11 7 0		
Almanak 1915 :				
H. Hoffland...		4 6		
		£585 14 2		£585 14 2

L. E. BRANDT,
Voorzitter Fin. Comm.

H. J. TH. W. ROORDA,
Alg. Kassier.

DE HERVORMER

MAANDBLAD

gewijd aan de belangen van de NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK in Zuid-Afrika.
Onder Redactie van Ds. J. VAN BELKUM.

Uitgegeven door
A. H. KOOMANS & H. DE GRAAF, Potchefstroom.
Officiëel gedeelte onder Redactie van den Scriba der Algemeene Kerkvergadering.

Alle stukken voor het officieele gedeelte moeten vóór den 1en van elken maand gezonden worden aan Ds. J. VAN BELKUM, Bus 197, Heidelberg, Transvaal.

Inteekening- en Administratiegelden te zenden aan den Heer A. H. KOOMANS, Bus 123, Potchefstroom

6de JAARGANG :-: No. 69. :-: 15 Februarie, 1915

OFFICIEEL GEDEELTE.

VERGEET NIET DIT TE LEZEN.

De Redakteur werd dezer dagen zeer verblijd, wat vooral in deze donker dagen stof tot danken jegens God geeft.

Een lezer der ,,Hervormer" stuurde £1.1.0 voor abonnement voor een jaar, omdat hij zag, dat er geld voor de uitgave nodig was. Deze broeder heb ik hartelik bedankt!

Waarom ik dit mededeel? Och, het doet 'n mens goed in deze treurige tijd van oorlog en twist, ook eens te mogen spreken en horen van een bewijs van liefde.

Maar nog meer is er aan te merken. Velen onder onze mensen schijnen van mening te zijn, dat de oorlog een goed ekskuus is, om niet te betalen hun schuld en ook niet te geven voor de kerk. Dat men dat recht kan krijgen voor de mensen kan wel mogelik zijn. Maar voor God ook?

Dringend verzoeken wij onze lezers, die thuis zijn, zo spoedig mogelik hun intekengeld op te sturen of af te geven aan de agent in hun distrikt. Wij hebben het hoog nodig, om de courant voort te zetten.

Men denke toch er aan, dat God ons zegent naar mate wij Zijn wil doen. Een volk, dat zijn schulden, ook kerkschulden niet betaald, haalt zich zeker een oordeel op de hals.

REDAKTEUR.

POTCHEFSTROOM, 8 Febr. 1915.—Ds. C. W. du Toit heeft een kennisgeving ontvangen van de Kerkeraad van Venterskroon, dat zij de Westelike Ring niet kunnen ontvangen, wegens verschillende moeilikheden. De Ringzitting wordt dus uitgesteld tot latere kennisgeving.

De Kerkeraad besloot op de 16de Januarie nog eens Bazaar te houden met April Nachtmaal (en wij hopen voor de laatste maal) tot dekking van de schuld, die nu niet meer groot is.

Twee belangrijke besluiten werden genomen, t.w. dat elke Diaken in overleg met de ouderling, zijn ledental zal opnemen voor de census, en zien hoeveel elk lid per jaar wil geven voor salaris en lopende uitgaven, en de tijd van betalen bepalen, opdat alsdan de uitgaaf langs deze weg kan inkomen.

En voor de schuld zal elk ouderling met behulp van de diaken voor de bazaar werken om de schuld te dekken.

Het Nachtmaal zal, zo de Heer wil, op de 11de April zijn. Ds. Brandt wordt verwacht in ons midden tot hulp van onze leeraar. De Bazaar, de 10de April, Kerkeraadsvergadering Vrijdagavond de 9de April, Katechisatie te beginnen op Maandag de 5de April.

D. M.

Op 30 en 31 Januarie was er Nachtmaal op Trichardts. Het Kerkplein bood een treurig gezicht. Is er andere jaren bij dit Nachtmaal bijna geen plek voor de vele wagens en karren op het ruime Kerkplein, nu waren er slechts weinig leden der Kerk opgekomen. Waarom? Ach, voor de een regende het teveel, voor de ander was de landtoestand een beletsel, weer anderen wilden niet aan het Nachtmaal aanzitten met mensen van wie ze in politiek verschillen.

De Voorbereidings-, de Nachtmaals- en de Avonddienst op Zondag, werden waargenomen door Ds. Van Belkum, van Heidelberg; de Zondag namiddag predikte de eigen leeraar. Er waren twee tafel vol Avondmaalsgangers en 25 kinderen werden ge-

doopt. Over het geheel was er een geest van gedruktheid op te merken. Onder de preken der leeraars was vooral die op Zondag-avond van gewicht. De tekst was Koloss. 3 : 13. „Verdragende elkander". De leeraar deed uitkomen, dat de verschillen onder de leden, politieke verschillen waren, toe te schrijven aan omgeving, opvoeding, ondervinding en leidingen Gods, welke verdragen moesten worden, vooral omdat hier geen zedelike, geestelike of kerkelike kwesties in betrokken waren. Of het veel helpen zal weten we niet, in tijden zoals wij beleven, zijn de meeste mensen meer dan anders, ziende blind, en horende doof.

Maar, de Heer kan ook een zwak woord zegenen.

PREEKBEURTEN VAN DS. J. J. PRINSLOO.

20 en 21 Febr. Avondmaal te Chrissies Meer.
27 en 28 Febr. Avondmaal te Rodekop, Natal.

NIET OFFFICIEEL GEDEELTE.

DE SLAPENDE JEZUS.

En hij was op het achterschip, slapende op een oorkussen.

Marc. 4 : 38.

Wat is het voor den mensch een genot, en een zegen, als hij rustig, te midden van stormen slapen kan. Hoe verwonderen wij ons menigmaal niet over den man en vrouw, die, na een storm in den nacht, 's morgens opstaat, en verklaart : ik heb van dien storm niets gemerkt : ik heb den gehelen nacht geslapen.

Er zijn maar weinigen, die zoo slapen kunnen. Nog minder zijn er, die als de levensstormen woeden, als zij ontrust zijn door ziekte of dood van vrienden en bloedverwanten, of door aardsche tegenspoeden, of door een onrustig geweten, rustig slapen kunnen.

Hoe verschrikkelijk is voor hen dan de nacht. Zij willen slapen maar kunnen niet : zij willen de ogen sluiten, maar het gelukt niet : onrustig draaien zij zich om op hun bed, staan op en gaan weer liggen, en tracht in te slapen, maar het helpt niets. Zij kunnen den slaap niet vatten en staan des morgens op, moede, afgemat, vol zorg en kommer. Wanneer die toestand dagen en weken duurt, dan worden zij krank en komen dikwijls den dood nabij.

Soms moet die slapeloosheid aan bekende of onbekende krankheid des lichaams worden toegeschreven, mar dikwijls is zij ook gevolg van onrust der harten, van geestelijken nood.

Nu lezen wij in de drie eerste Evangelien van een hevige storm op de zee van Tiberias, welke groote angst veroorzaakte van de dicipelen, terwijl Jezus rustig sliep en slapen bleef op een oorkussen op het achterschip. Hem deerde dus de storm noch de golven.

Was het Hem dan onbekend, dat op die zee plotseling een hevige storm kon ontstaan en was Hij daarvoor niet bevreesd ? Was Hij dan zoo zorgeloos voor eigen leven of voor dat zijner jongeren ? Deerde het Hem niet, dat Hij te midden van zijn onvoltooid werk kon verdrinken ? Was Hij te vermoeid van de arbeid des daags, dat Hij niets van die storm bespeurde ?

Wij kunnen dit niet gelooven. Opmerkzaam waarnemer en kenner der nauur en hare verschijnselen heeft Jezus zeker geweten, dat zware val en rukwinden deze door bergen omringde zee gevaarlijk maken kon.

Zorgeloos voor zijn leven was Hij ook niet. Immers toen men hem kwam zeggen, dat Herodes het op zijn leven toelegde, had Hij het land van dien vorst voor een tijd verlaten, zeggende : mijn tijd is nog niet daar. Vermoeidheid overviel hem nooit want menigmaal was Hij na een dag van harden arbeid naar de bergen gegaan, om den nacht door te brengen met bidden.

Wat deed Hem zoo rustig zijn te midden der woedende golven ?

Jezus vreesde voor geen stormen, want Hij wist dat Hij in zijn Vaders hand was, die Hem zou bewaken, zoolang zijn werk nog niet afgedaan was : Hij zelf behoefde niet te zorgen, daar Zijn Vader voor Hem zorgde.

Zijn uitwendige rust was de vrucht van zijn innerlike rust. Zij vertrouwde geheel zich toe aan zijn Vader, die in de hemelen is. Er was tussen die vader en dien Zoon geen scheiding want de zonde had Hem van den Vader niet gescheiden. Zijn geweten was niet onrustig, geene vrees voor den toorn Gods had Hem zijn innerlijke rust benomen. Geheel zijn leven bij dag, bij nacht, bij helderen zonneschijn, bij zware stormen in den donkeren nacht, is in zijns Vaders hand.

Daarom kon Jezus rustig slapen.

Bij ons menschenkinderen is dat zoo geheel anders. Ach, wat zijn velen, wat zijn wij zelven in dezen onrustigen tijd zoo onrustig. Wij hebben schijnbaar alle evenwicht verloren, alles beroert ons, alles schokt ons, alles brengt ons onrust. Wij staan in dezen tijd zo hulpeloos !

Daar is vrees voor den vijand, den zichtbaren den onzichtbaren !

Daar is vrees voor den mensch, die in willekeur ons allerlei kwaad kan doen.

Daar is vrees dat wij gebrek zullen lijden, gerenueerd zullen worden.

Daar is vrees voor sterven van mannen, van kinderen, van vrienden.

Daar is vrees voor allerlei onheil, voor allerlei droefheid, die over ons komen zal.

Waarom? Waarom zingen wij zoo vol beroering het lied van den psalmist:

O Mijne ziele, wat buigt gij u neder? Wat zijt gij onrustig in mij? Ja, waarom?

Wij verstaan het niet, wat de dichter antwoordt: Hoop op God.

Vele kinderen onzer dagen kenne dat niet, hebben het nooit gekend, geleerd.

En nu komt de nood! Watergolven staan rondom ons, en stormen aan op den zandgrond waarop wij ons huis hebben gebouwd, en wij vreezen, dat het zal instorten!

Velen onzer dagen hebben zich overgegeven aan een valsche gerustheid, die wijkt nu de ellende komt en alles rondom ons in onrust verkeert.

Zij hebben niet vertrouwd op den Heer: zij konden dat niet: zij durfden dat niet? zij weten, dat de toorn Gods is openbaar geworden, ook voor hen. Niet dat zij dit zien of zien willen, dat dit niet vertrouwen de oorzaak der onrust is, maar zij zien hoe de golven aanklotsen tegen hun scheepke, zij horen, dat de stormen loeien en zij hebben geen houvast, want zij vreezen voor God, dien machtigen Koning der aarde, dien hartekenner, die ook hen ziet en doorgrondt. Zij heben geen vastigheid voor hun voet en omdat zij God niet gekend hebben, vertrouwen zij nu op hem ook niet.

Daarom wijkt de slaap van zo menigeen in dezen tijd: zij vreezen, dat de groote wereldbrand die overal uitslaat ook hen zal bereiken en waar dan heen?

Wij zouden zeggen: Ga naar Jezus en leer van hem rustig te zijn. Maar velen kennen Hem ook niet en weten Hem niet te vinden. Hij is bij hen niet, als bij de Galileeschen visschers. Zij weten niet dat zij roepen kunnen: Heere, Heere wij vergaan!

Toch is hij alleen het, die de stormen kan doen zwijgen en de golven stil maken, want Hij blijft rustig, omdat Hij den vader kent.

Maar ook vele dicipelen van Jezus zijn nog zoo onrustig. Ook zij roepen: Heere wij vergaan! Ach wij willen ze dat niet kwalijk nemen. Er is zoveel reden voor. Het heden is zo zwaar: het morgen zoo donker: er is geen vooruitzicht. Toch is er voor hen een licht in die duisternis als straks de wind is bedaard, en de golven stil zijn, dan weten zij het antwoord op de vraag: Wie is deze, dat ook de wind en de golven hem onderworpen zijn." en zij zeggen het is de Heer, die macht heeft ook over de natuur, ja meer, de Heer die met God ons verzoende met zijn dood, en daardoor de oorzaak van onzen eeuwigen honger en kommer heeft weggenomen!

Weet gij dat ook?

O God, geve het u, opdat gij rust moogt hebben.

V. B.

BRIEVEN VAN OOM SAREL.

Uitkijk, Februarie 1915.

Geachte Neef Willem!

Enige maanden geleden schreef Br. D. M. in ,,De Hervormer" een belangrijk stuk over de grote zaak van het huisbezoek, d.w.z. van het bezoeken der kerkeleden aan hunne huizen. Dat stuk heeft mij doen nadenken en nazoeken, wat er alzo over geschreve was en ik geef hier enige uitkomsten van mijn onderzoek.

Het eigenlike huisbezoek, wel te onderscheiden van het vriendschappelik bezoeken der gemeente door leeraren en ouderlingen is een onderdeel van de zielzorg en wordt ook wel herderlike zorg genoemd. Men verwacht dit van de leeraren der gemeente en ontkend worden kan het niet, dat de kerkleden dit van hen ook verwachten. Merkwaardig is het evenwel, dat dit deel van het herderlik ambt in de Lutherse kerken-ordeningen niet bekend is en ook niet voorgeschreven wordt, terwijl het volgens de Gereformeerde kerkordening niet aan de *,,dienaren des Woords,* maar aan de ouderlingen is opgedragen.

Art. 16, der Dordtse Kerk-orde (1618 en 1619) luidt als volgt:

Der Dienaren ampt is in de gebeden en bedieningen des Woords aan te houden, de Sakramenten uit te reiken, op hunne medebroeders, Ouderlingen en Diakenen, mitsgaders de Gemeente goede acht te nemen, en ten laatste met de Ouderlingen de kerkelike discipline (tucht) te oefenen en te bezorgen, dat alles eerlik en met orde geschiede.

Art. 23 lezen we:

Der Ouderlingen Ampt is, behalve 't gene dat boven, Artikel zestien, gezegd is, hen met de Dienaren des Woords gemeen te zijn, opzicht te hebben, dat de Dienaren, mitsgaders hunne andere medehelpers en Diakenen hun Ambt getrouwelik bedienen en de bezoekingen te doen, naardat de gelegenheid des tijds en der plaatsen, tot stichting der gemeente, zo voor als na het Nachtmaal lijden kan, om biezonder de lidmaten der gemeenten te

vertroosten en te onderwijzen, en ook andere tot de Christelike Religie te vermanen.

Vergun mij, voor ik verder schrijf over huisbezoek, een opmerking, die het herlezen van deze twee artikelen bij mij verwekte. Welk een heerlik beeld van christelike liefde wordt ons hier voorgesteld, nl. dat de dienaren des Woords acht zullen nemen op de Ouderlingen en Diakenen en andere kerkdienaren en de Ouderlingen zullen toezien, dat de dienaren en de anderen hun werk getrouw bedienen. Denk u eens in, Neef, dat in de Kerkeraads-vergaderingen de vraag behandeld werd in alle liefde: „Doen de leeraren hun werk?” Volbrengen de Ouderlingen hun plicht? Zijn de Diakenen getrouw in het verzamelen der liefdegaven? Zouden èn de dienaren, èn de Ouderlingen èn de Diakenen niet menigmaal beschaamd zijn? Zouden er niet veel uitvluchten gezocht en gevonden worden? Zou de liefde niet koud worden? Zou niet menig Ouderling en vooral menig Diaken aanstonds bedanken, want men wil niet tot zijn plicht geroepen worden! Zou niet menig leeraar, op zijn tonen getrapt, onvergenoegd de Kerkelike vergadering verlaten? Maar zou het niet tot zegen voor de gemeente en tot heil der zielen van de leden des Kerkeraads zijn?

Maar wij schrijven over het huisbezoek!

Uit de afgeschreven Artikelen der Dordtse Kerkorde blijkt duidelik, dat deze Synode, evenals vroegere, het huisbezoek heeft opgedragen aan de Ouderlingen, niet aan de Dienaren des Woords. Deze moesten zijn en blijven bedienaren des Woords en door gebed en studie, vooral der H. Schrift, de gemeente op bouwen en onderwijzen. Daarentegen zouden de Ouderlingen het huisbezoek doen, vooral voor en na het Nachtmaal.

Het Reglement voor de organisatie van het Hervormd Kerkgenootschap in Holland, brengt het huisbezoek onder de plichten van de Kerkeraad en draagt het huisbezoek op aan Ouderlingen, met de Leeraren.

De Wetten der Nederduits Hervormde Kerk in Holland zeggen, dat aan de predikanten is opgedragen de herderlike zorg en bepalen dan in een later artikel, dat onder herderlike zorg is te verstaan het huisbezoek en het bezoeken der kranken.

Wij schrijven die bepalingen hier letterlik over:

Art. 21 van het Reglement op de Kerkeraden brengt tot de ambtsplichten van de predikanten onder No. 6, de herderlike zorg en Art. 24 bepaalt: „In de herderlike zorg voorzien zij, zo nodig, met raadpleging en hulp van de Kerkeraad, vooral ook door geregeld huisbezoek en getrouw krankenbezoek.

Art. 25 onder No. 3 draagt op aan de Ouderlingen: het mede-toezicht op de leden der gemeente, inzonderheid door huisbezoek, zowel indien zij daartoe verzocht worden, in vereniging met de predikanten, als afzonderlik naar plaatselike regeling.

Onze Wetten spreken geheel in dezelfde geest, zie art. 58 g, 61 en 67 c. Ook de beroepsbrief draagt aan de leeraren het huisbezoek op, ofschoon de akte van bevestiging er niet over spreekt.

Hieruit is duidelik, dat het huisbezoek in onze kerk, in afwijking van de bepaling van de Dordtse Synode, in hoofdzaak aan de leeraren der gemeente is toebetrouwd en opgedragen.

Waar dus onze Wetten zo spreken, is het geen wonder, dat de gemeente-leden verwachten, dat dit werk door de leeraar gedaan zal worden, en dat de ouderlingen het aan hen overlaten, ofschoon duidelik, is, dat zij eigenlik met de leeraar dat werk moeten doen. Het wil ons toeschijnen, dat deze bepaling is gemaakt met het oog op hetgeen de Heere Jezus heeft gedaan, toen hij zijne discipelen twee aan twee heeft uitgezonden.

Wat nu eigenlik huisbezoek is en hoe het moet gedaan worden, schrijf ik nu niet. Misschien daarover later.

Het oorlogen blijft maar voortduren in Europa, ook bij ons in Zuid Afrika. Hoe lang nog? Wij weten het niet, maar dat er spoedig een einde aan komen zal, schijnt nog niet. Wij hebben echter één troost: dat deze dagen verkort zullen worden om der uitverkorenen wil.” Dat dan ook alle uitverkorenen des Heeren zich opmaken en waken en bidden, opdat de vrede kome en het werk des vredes de prediking der Evangeliën weer kan aanvangen.

Met vele en hartelike groeten,

Uw Oom,

SAREL.

DE HOLLANDSE KERK BESLIST.

Om de belangrijkheid van de inhoud wordt dit stuk gplaatst, zo als overgenomen uit „Het Westen.”

De volgende resoluties werden zo te zeggen unaniem aangenomen door de 92 predikanten die te Bloemfontein in een Konferentie waren en eenparig door de Raad der Kerken goedgekeurd.

De Leeraren van de Gefedereerde Ned. Geref. Kerken van de vier Provincies van de Unie, in een Konferentie bijeen vergaderd op verzoek van de Raad der Kerken, wensen hiermede hun gevoelen van diepste leedwezen uit te drukken met de ernstige politieke verschillen welke onlangs onder het Hollandse Zuid Afrik. volk zijn ontstaan; met de

droevige toestand van onderling wantrouwen en bitterheid daardoor ontstaan en in het biezonder, met de gewapende botsing en het storten van elkanders bloed door leden van hetzelfde volk, welke nauw aan elkander verbonden zijn door de banden van bloed en geloof.

Bewust echter zijnde van de hand van God in de geschiedenis van ons volk en van Zijn wonderbaarlike leiding in het verleden, alsmede in dagen van grote beproeving en lijden, wensen hun uiting van gevoelen aan het onwankelbare geloof waaraan ze vasthouden te geven, en het besliste vertrouwen welke hen inspireert, dat dezelfde God op Wie onze Vaderen vertrouwden en verlost werden,

nog onze God is,

en dat zelfs in de donkerste uren van onze Nationale geschiedenis, Hij ons niet zal verzaken.

Terzelfder tijd wensen ze in alle ernst ons volk tot ootmoedig gebed uit te nodigen, opdat God op krachtdadige wijze van deze nationale beproeving mag gebruik maken ter bevordering van ons geestelik welzijn en tot het ontwaken tot een dieper besef van zonde, de noodzakelikheid van berouw en de heiliging van het leven, en tot sterking van het bewustzijn dat ook

in het maatschappelik en politieke leven

van het volk van ons gevorderd wordt om God te erkennen en Hem te dienen.

Ze drukken verder hun ernstig verlangen en hope uit, dat een weg mag gevonden worden, en dat spoedig, om de eenheid van ons volk te bewerkstelligen en met het oog daarop, maken ze een ernstig en dringend beroep op de ware vaderlandsliefde en de edele en Christelike gevoelens van verdraagzaamheid en zelfopoffering onder alle partijen.

Met het oog op deze zeer wenselike herstelling van de eenheid van ons volk, drukt deze Konferentie verder hare diepe overtuiging uit dat, in de hand van God, de Kerk onzer Vaderen, de geestelike

erfenis van de Martelaren

de Kerk die ons allen in haar schoot heeft vergaderd en ons allen te zamen bindt, door de meest innerlike geestelike banden de sterkste middelen mogen zijn om dat doel te bereiken.

Zij beschouwen het daarom van het hoogste belang voor ons volk dat de politieke verschillen zich niet tot het Kerk leven zullen doordringen en dat in alle politieke verwikkelingen de eenheid van onze Kerk zal behouden worden opdat zij onverzwakt en met verdubbelde geheiligde sterkte haar samenbindende en helende invloed

op ons nationaal bestaan

moge uitoefenen. Verstaan hebbende dat wegens de politieke verwikkelingen, er een ernstig gevaar is in verscheidene gemeenten van verdeeldheid en zelfs afscheiding, verzoekt deze Konferentie bevoegde kerkelike autoriteiten, om door middel van een gesamenlike kerkebrief, een ernstig beroep op alle beambten en leden van onze Kerk te maken ten einde ze tot verzoening, verdraagzaamheid en Christelike liefde aan te sporen en zich op hun samenwerking te beroepen voor de instandhouding van de eenheid van onze Kerk. Zij dwingen verder bij alle leden en Kerk Hoven aan om gene klachten te overwegen of in te dienen ontstaande uit de politieke situatie, voordat de oorlog voorbij is en de gevoelens een gelegenheid hadden om af te koelen.

Zij geven verder aan de hand, dat in elke Kerk waar dit wenselik wordt geacht, een klein komitee zal worden aangesteld, uit de meest vertrouwde en invloedrijkste leden van de Kerk bestaande, ten einde karkeraden en gemeenten met raad te dienen wanneer er gevallen zijn en wanneer daartoe verzocht om persoonlike verzoenings pogingen te maken.

Aangaande het

Burgerlike Gezag

wenst deze Konferentie ten duidelikste haar overtuiging uit te drukken dat overeenkomstig Gods Woord het Burgerlike Gezag door God is gekozen en dat de Kerk daarom altoos beschouwen en onderwijzen moet, dat het een Christelike plicht is, dat de wet en orde moeten ge-eerd en gehandhaafd worden in 't politieke leven zowel als in kerkelike en huishoudelike zaken, en dat 't niet geoorloofd is om 't wettig gezag te weerstaan, behalve om zeer gewichtige en wel gegronde redenen welke door Gods Worod en het Christelike geweten verlicht door dat Woord worden goedgekeurd.

Aangaande

Voksbewegingen

wenst deze Konferentie met de ernstigste nadruk als hare oprechte overtuiging uit te drukken dat de ware vrede en de blijvende eenheid niet zullen worden herkregen, en niet in de maatschappij kunnen bestaan indien het weerstand tegen het gezag, vooral wanneer het zeer uitgebreid is, alleen door geweld wordt weerstaan; doch alleen wanneer de Regering en het volk geneigd zijn om

onderzoek in te stellen

in een ernstige en onpartijdige geest, naar de ware motieven en voornemens van zulk weerstand; naar al de verschillende faktoren welke samenwerkten om zulk een droevige situatie te weeg te brengen; en vooral naar de werkelike of vermeende grieven welke die situatie te weeg brachten; en wanneer, op grond van dat onderzoek, stappen genomen worden in een geest van recht en

toegeeflikheid voor de wil van het volk.

Aangaande de deelname van de Kerk en hare beambten in het publieke leven van het volk is deze Konferentie van gevoelen dat de volgende twee beginselen zullen gehandhaafd worden als gids en voor onze kerkelike handelwijze zal dienen:— (1) Dat onze Kerk apart van haar algemene roeping als een Christelike Kerk, ook van God een roeping heeft ontvangen en vooral met betrekking tot de Hollands sprekende bevolking van Zuid Afrika, waarmee zij zo innig verbonden is, en dat daarom zij het altoos als een plicht mag beschouwen om

nationaal in karakter

te blijven, om over biezondere nationale belangen te waken en ons volk te leren om de hand van God te zein in ons eigen bestaan en geschiedenis, en verder, om in de Afrikaanse Natie dat gevoel van een nationae roeping en lot aan het leven te houden welke het geheim van de geestelike, zedelike en stoffelike vooruitgang en sterkte van een volk is.

(2) Dat onze Kerk beter aan hare roeping kan beantwoorden beide tegenover het Koninkrijk van God en het bestaan van de Afrikaner Natie wanneer zij als een Kerk, en hare leeraren in hun ambtelike hoedanigheid, ten strengste zich buiten het arena van de partij politiek houden, behalve waar godsdienstige of zedelike beginselen in gevaar zijn, of waar de belangen van het Koninkrijk van God zulke tussenkomst ten duidelikste rechtvaardigen.

Aangaande de toepassing van

Kerk discipline

op diegenen die een aandeel in de opstand hadden is de Konferentie van zeins wijze dat hierover geen resolutie zal aangenomen worden door enig kerkelichaam voordat de Kerk in bezit van alle vereiste informatie om de preciese geaardheid van de opstand en werkelike redenen daarvan te bepalen. Zolang er geen kalm en onpartijdig oordeel in zake dezes kon gevormd worden, beveelt de Konferentie ten sterkste aan bij alle Kerk Hoven in alle zaken die mogen voorkomen om het voorbeeld dat gevolgd werd, na de Boeren Oorlog onder dergelike omstandigheden door de Kaapse Natal en O.V.S. Kerken, te beoefenen. De Konferentie heeft te meer vertrouwen om deze richting aan te bevelen omdat de deelname in de opstand ontstond uit

Politieke Overtuigingen

aangaande welke de Kerk als dusdanig niet geroepen wordt te uiten en omdat het tegenwoordige weerstand tegen het wettig gezag daarom niet op hetzefde voetstuk met de ernstige zonden tegen de godsdienst en de zedelikheid welke gewoonlik de oogmerken van Kerk discipline zijn, kon worden geplaatst.

Ten opzichte van gebeurtenissen in het verleden, vertegenwoordigende de Gefedereerde Hollandse Kerken van Zuid Afrika van gevoelen, dat de Regering zal verzocht worden om

geen doodvonnis

in de toekomst op enigeen wegens deelname aan de recente opstand, te voltrekken. De Raad der Kerken wordt hiermede verzocht om een verzoek aan de Regering aangaande deze kwestie te richten.

Niet eerst Straffen en dan Onderzoek instellen.

Deze Konferenite verzocht de Raad der Kerken om bij de bevoeglike onderwijzers die 'n aandeel in de opstand hadden en van hunne posten worden ontslagen, eerst de omstandigheden in verband met en aandrang tot de opstand degelik te onderzoeken en na de overweging van elk geval, om de verzachtende omstandigheden haar gewicht te laten gelden.

INGEZONDEN.

(*Buiten verantwoordelikheid van de Redakteur.*)

Kom toch even aan, was het vriendelik woord op een goede avond, toen twee vrienden van krankenbezoek naar huis,' voorbij het huis van een vriend wandelden,, die op de stoep zat. Daar zat ook een vreemdeling met grijze baard. Ik wil u graag bekend stellen, ouderling C, die op reis even er aangekomen was; wij zijn oude bekenden; meteen gevoelde men als een band van vriendschap en het volgende gesprek vond plaats:

A. Oom ik ben toch zo blij u te ontmoeten, en daar de tijd ontbreekt, vergun mij toch het meest belangrijke punt aan te raken, daar oom ouderling is en oom's voorbeeld veel invloed kan uitoefenen. Gij zijt toch ook zeker een zendingvriend.

C. (Alsof hij gestoord was). Ik ben er geheel te-

gen, ik woon tussen de kaffersteden, en ik ken hen goed; zij zijn te rijk om voor ons te werken, de grootste dieven, moordenaars en leugenaars; van die buurman is die dag een os gestolen, van die en die buren zoveel schapen, danspartijen houden, bier drinken, is hun leven; werken willen zij niet, als zij het Evangelie willen weten, laten zij er zelven voor betalen, van mij krijgen zij niets.

B. Ja oom, ik zou die natie liever dood zien, dan voor hen iets te doen, denk aan die vrouwen en kinderen die zij vermoord hebben, het is genoeg om mijn bloed te laten koken.

A. : Oom, vergun mij toch een paar punten te noemen. Oom noemt nu hun fouten, maar neem nu toch ons witmensen, wij, die ons christenen noemen, hoeveel wordt door ons gestolen, gemoord gedronken, allerlei onheil gepleegd; duizenden zijn in de gevangenissen, moeten wij dan nu zeggen dat wij niet meer het evangelie moeten hebben, omdat wij zo slecht zijn, of zal oom met mij instemmen, dat er wel velen onder ons zijn, die niet zo slecht zijn, maar wel degelik volgens Gods Woord leven en tedere Christenen zijn. Onze voorouders waren toch ook eerst heidenen en ware het niet voor die zendelingen, hoe zouden wij tot het ware licht gekomen zijn? en ten bewijze hebben sommigen het geloof aangenomen, anderen zijn verhard geworden, met gevolg, dat zij de zendelingen vervolgden, deze gaven het niet op omdat die mensen te slecht zijn, maar vluchtten en verkondigden het Woord in de andere steden; wij lezen nergens, dat die mensen voor het eerst zelf voor hunne evangelie verkondiging betaalden, maar wel tot nu nog is de ondervinding, nadat zij geloofd hebben, en ook uitbreiden, alzo is het ook met de kaffers, oom zal toch met mij instemmen, dat er tog wel vele kaffers zijn, die wel degelik christenen zijn en door hun voorbeeld tonen, dat zij de Heer liefhebben, en er zijn wel vele gemeenten, die nu zelf voor hunne zendelingen betalen, en ook voor uitbreiding geven, is er nu niet misschien gevaar, dat als wij het bevel des Heeren niet opvolgen, dat wij ons kunnen bedriegen door te menen, dat wij zijne kinderen zijn, en het niet zijn, want Hij zegt mijne schapen horen mijne stem en volgen mij, en die met mij niet vergadert, die erstrooit, en die zegt, dat hij God liefheeft en zijn broeder haat, die is een leugenaar.

C. (ernstig) : en van waar wil die broeder dan zeggen, dat die zwart goed mijn broeder is?

A. : Voor zoveel, dat de Heer hen zowel als ons geschapen heeft, en gezegd heeft die niet wil dat een zal verloren gaan, maar dat zij allen zullen behouden worden, en dat de Heer Filippus de kamerling liet dopen; hij was zwart, en tot vandaag is zijn natie nog christenen en doen nog zendingwerk, ik meen dat het gezicht van Paulus, van de Macedoniese man, die ook zwart was, en dat Hij niet op de persoon let maar op het hart; en de dichter zegt : Gods zoon vergeet de broeder niet, die hij op aarde liet. Als de zwarte gelovige dan door Jezus broeder genoemd wordt, dan is hij zeker ook broeder van de witte gelovige, want Hij zegt : uit genade zijt gij zalig geworden, het is Gods gave. Als die gave dan door de Heer aan ons gegeven wordt, dan is het duidelik, dat wij het alzo moeten ontvangen en niet alsof het door ons uitgedeeld wordt, en het dan misgunnen aa ndoor God geschapen wezens, die door kleur van ons onderscheiden zijn.

Hierop zei ouderling C. : ,,Mijn broeder, ik ben niet tegen de zending, alleenlik wil ik niets ervoor doen waarop dit gesprek eindigt.

Enige dagen later ontmoetten A en B elkander. Broeder, zeide B, ik schaam mij voor hetgeen ik gezegd heb tegen de zending. Ik dank u hartelik voor uw gesprek, gij hebt mijne ogen geopend, en ik heb diezelfde avond de Heer gebeden mij te vergeven. Van C nog nooit weer iets vernomen, maar de Heer zal Zijn Woord niet ledig laten terugkeren.

D. M.

EEN SCHOOL VOOR CHRIST. NATIONAAL ONDERWIJS.

(Lager, Middelbaar en Hoger).

Wij vestigen biezonder de aandacht op deze school, die ook voor onze Kerk in een grote behoefte voorziet. Wij raden de ouders onzer Kerk, die hunne kinderen moeten wegsturen voor hun onderwijs, naar deze school hen te zenden.—Redakteur.

Sinds 1905 zijn te Potchefstroom gevestigd de School voor Hoger Onderwijs (bekend als het Literaries Departement, waar Lager- en Middelbaar Onderwijs gegeven wordt.

In die jaren heeft deze Inrichting aldoor meer leerlingen betrokken uit alle delen van de Unie, biezonder uit Transvaal. En 't is gebleken, dat zij, in ene sterk gevoelde behoefte voorziet, om het Christelik Nationaal karakter van haar onderwijs en haar opvoeding. Haar Christelik karakter openbaart zij in het onderwijs, dat — behalve in eksamenvakken — gegeven wordt in Bijbelkennis en Christelike Zedeleer en de christelike geest, van heel het onderwijs en de christelike tucht in de opvoeding. Haar nationaal karakter toont zij hierin, dat zoveel mogelik de moedertaal als medium wordt gebruikt, en

dat biezonder aandacht gegeven wordt aan het onderwijs in de Geschiedenis van ons Afrikaanse volk.

Daarom durven de Bestuurders van deze Inrichting haar gerustelik aanbevelen als een *echt nationale Volksschool.*, ook voor a.s. leeraars zeer aan te bevelen. Vooral ook voor jongelieden van christelike huize, die voor Intermediair willen studeren om hun 2de klas onderwijzers-eksamen te doen, want voor deze klas wordt een speciale kursus gegeven in christelike opvoedkunde en wereldbeschouwing.

Logies is verkrijgbaar in de Logieshuizen £9.5 per kwartaal (was en elektries licht ingesloten).

Verdere biezonderheden verkrijgbaar bij de Sekretaris J. Kamp, Bus 117, Potchefstroom.

VERSLAG VAN DE ALG. KASSIER OVER JANUARIE 1915

Ontvangsten.

Saldo		£585 13 2
Alg. Fonds:		
Almanakken:		
J. Z. Otto	3 9	
A. A. v. Jaarsveld ...	3 0	
J. A. Willefes... ...	£1 10 0	
J. H. Vorster	9 0	
Ds. v. Belkum	19 4 7	
		£21 13 4
Weduwfonds:		
Gem. Erasmus	£43 8 6	
Gem. Waterberg ...	1 0	
Ds. van Belkum ...	28 2 11	
		91 12 5
Weduwfonds Interest:		
Ds. v. Drimmelen ...	20 0 0	
A. H. Michell		8 0 6
		£706 19 5

Uitgaven.

Alg. Fonds:		
Scriba...	£50 0 0	
Drukwerk	4 4 6	
Postzegels	2 6	
		£54 7 0
Almanakken:		
Kosten verzending ...		4 3
Weduwfonds:		
Bankkosten		2 6
Saldo		652 5 8
		£706 [illegible] 5

L. E. BRANDT,
Voorz. Fin. Comm.

H. J. TH. W. ROORDA,
Alg. Kassier.